

ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	رشته: علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۳
تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۷	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد، آموزش از راه دور و ایثارگرداخل و خارج کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۳	

ردیف	بارم
۱	الف) صحیح ب) غلط ج) صحیح ۰.۷۵ ۰.۲۵ درس ۱۲ ص ۱۵۸ ۰.۲۵ درس ۸ ص ۱۱۹ (به جای «دمکرات‌ها»، «اعتدالیون» صحیح است). ۰.۲۵ درس ۱۱ ص ۱۴۵
۲	الف) با شماره «۳» - کمال‌الدین بهزاد ب) با شماره «۴» - رشیدالدین فضل‌الله همدانی ج) با شماره «۲» - خواجه نصیرالدین توسی ۰.۷۵ ۰.۲۵ درس ۴ ص ۴۸ ۰.۲۵ درس ۴ ص ۵۰ ۰.۲۵ درس ۴ ص ۴۷
۳	الف) انگلیسی ب) میرزا صالح شیرازی ۰.۵ ۰.۲۵ درس ۵ ص ۵۸ ۰.۲۵ درس ۸ ص ۱۰۶
۴	الف) گزینه «۲» - سلجوقی ب) گزینه «۴» - نهضت آزادی ۰.۵ ۰.۲۵ درس ۳ ص ۳۲ ۰.۲۵ درس ۱۲ ص ۱۵۵
۵	الف) طریقت‌های صوفیانه ب) مسجد سلیمان ۰.۵ ۰.۲۵ درس ۵ ص ۵۴ ۰.۲۵ درس ۱۱ ص ۱۴۲
۶	الف) در «تاریخ‌نگاری توصیفی» مورخان بیشتر به تنظیم و ثبت وقایع می‌پرداختند و توجه چندانی به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی نداشتند؛ - عمده تمرکز این مورخان بر بیان حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان بود؛ - به مسائل و موضوع‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اهمیت نمی‌دادند. کلیدواژه: (اشاره به وقایع و رویدادهای سیاسی و نظامی - عدم توجه به مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی - عدم توجه به علل و پیامد آثار) (هر مورد ۰.۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است). درس ۱ ص ۳ ب) اقطاع به انواع مختلف واگذاری زمین به افراد نظامی یا صاحبان مشاغل دیوانی گفته می‌شد. (۰.۵) درس ۳ ص ۳۵
۷	الف) وظیفه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی دفاع از آرمان‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی است. (۰.۵ نمره) درس ۱۳ ص ۱۶۶ ب) شورش امنیت پس از شروع جنگ تحمیلی با صدور قطعنامه‌ای بدون آنکه تجاوز عراق به خاک ایران را محکوم کند و از دولت متجاوز بخواهد که از مناطق اشغالی عقب‌نشینی نماید، تنها دو کشور را به خودداری از ادامه جنگ و تلاش برای حل مسالمت‌آمیز اختلافات فراخواند. (اشاره به مفهوم راهنمای تصحیح «یا» سیاست منفعلانه شورای امنیت سازمان ملل، نمره کامل داده شود) (۰.۵) درس ۱۴ ص ۱۷۸ در پایان جنگ، سازمان ملل متحد رسماً رژیم بعثی عراق را به عنوان متجاوز و آغازکننده جنگ معرفی کرد. (۰.۵) درس ۱۴ ص ۱۸۵
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۷
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد، آموزش از راه دور و ایتارگرداخل و خارج کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir

ردیف	بارم
------	------

۸	الف) از جمله علل این ناکامی، می توان به این موارد اشاره کرد: - اشتغال پیوسته او به جنگ; - مالیات های اضافی که از مردم برای تأمین هزینه های جنگ گرفته می شد; - مهم تر از آن بدگمانی وی به نزدیکان و بزرگان کشور و برخورد خشن با آنان در سال های پایانی حکومتش اشاره کرد; - توجه خاص نادر به تقویت قوای نظامی و غفلت از دیگر عوامل مؤثر بر پایداری حکومت، از علل زوال دوران نادری است. (هر مورد ۰.۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۶ ص ۷۲ ب) از یک سو فاقد ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفه ای، برای اعمال قدرت مطلقه بودند; - از سوی دیگر، نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه; - قدرت سیاسی و نظامی ایلات; - نفوذ و دخالت قدرت های استعمارگر دامنه قدرت و اختیار شاهان را تا حدودی محدود می کرد; - زنان حرم سرا به همراه ندیمه ها و خدمتکاران نفوذ زیادی در دربار و بیرون از آن داشتند. (هر مورد ۰.۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۷ ص ۸۷
۹	الف) نگهداری، حفاظت، مرمت، طبقه بندی و آماده سازی (هر مورد ۰.۲۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۲ ص ۲۴ ب) حاوی موضوعاتی درباره شیوه کشورداری (۰.۲۵) و مناسبات حکومت و مردماند. (۰.۲۵) درس ۲ ص ۲۳ ج) زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران، به شکل های مختلف نظیر: - اعزام دانشجو به خارج; - سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج; - مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف فراهم شد. (هر مورد ۰.۲۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۸ ص ۱۰۶ د) اقتصاد بدون نفت (۰.۵) درس ۱۱ ص ۱۴۷ ه) از جمله هنگام ادای سوگند در مجلس شورای ملی سوگند خورد که مطابق قانون اساسی به عنوان یک پادشاه مشروطه، فقط سلطنت کند نه حکومت; - او املاکی را که پدرش تصرف کرده بود، در اختیار دولت گذاشت تا آنها را به صاحبانشان بازگرداند; - به مراجع تقلید اطمینان داد که حجاب را محدود یا ممنوع نخواهد کرد. (هر مورد ۰.۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است.) درس ۱۱ ص ۱۴۲ و) معروف ترین چهره های فرهنگی: علامه طباطبایی، آیت الله طالقانی، آیت الله مطهری، آیت الله بهشتی، دکتر شریعتی، دکتر باهنر و دکتر مفتاح (هر مورد ۰.۲۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۱۲ ص ۱۵۵
۱۰	الف) نوشته ها و سخنرانی های فراوان و بسیار مؤثر شریعتی در این دوره، بسیاری از جوانان را که جذب ایدئولوژی مارکسیسم و گروه های مبارز چپ شده بودند، به دامن اسلام و تشیع بازگرداند. (۰.۵) درس ۱۲ ص ۱۵۷ ب) مذهب علیه مذهب، فاطمه فاطمه است، ابوذر و اسلام شناسی (هر مورد ۰.۲۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۱۲ ص ۱۵۸
۱۱	در تیر ۱۳۳۱ دکتر مصدق برای کاستن از نفوذ و قدرت دربار (۰.۲۵) و مقابله با کارشکنی های آن در اداره امور کشور، (۰.۲۵) از محمدرضا شاه پهلوی خواست که اختیار وزارت جنگ و فرماندهی ارتش را به او بسپارد. درس ۱۱ ص ۱۴۷
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»	

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۳/۰۳/۱۷
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد، آموزش از راه دور و ایتارگرا داخل و خارج کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۳		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://azmoon.medu.ir

ردیف	بارم
۱۲	۱ - بنی صدر با اختلاف افکنی میان مسئولان و نهادهای نظام، روز به روز از خط امام فاصله گرفت؛ - به گروه های منحرف و معاند، مانند سازمان مجاهدین خلق (منافقین)، نزدیک شد؛ - با شروع جنگ تحمیلی نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم کرد. (هر مورد ۰.۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۱۳ ص ۱۷۳
۱۳	۱ به دلیل اعمال نفوذ غرب گرایان در نهضت مشروطه (۰.۵) و انحراف آن از مسیر اسلامی و ملی اولیه از صف طرفداران مشروطه جدا شد. (۰.۵)
۱۴	۱ اختلافات مرزی و دشمنی شدید آلمان و فرانسه (۰.۲۵) مسابقه تسلیحاتی (۰.۲۵) رقابت بر سر مستعمرات (۰.۲۵) اقدام برای توسعه نفوذ و دخالت در منطقه شبه جزیره بالکان بود. (۰.۲۵) درس ۹ ص ۱۲۲
۱۵	۱ - این ارتش ضمن این که تمرکز قدرت سیاسی را در کشور ممکن می ساخت؛ - قیام های مردمی را سرکوب می کرد؛ - در مواقع ضروری، به عنوان تأمین کننده اهداف نظامی انگلستان مورد استفاده قرار می گرفت. (هر مورد ۰.۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۹ ص ۱۲۹
۱۶	۱ - مشکلات اقتصادی و سیاسی در اتحاد جماهیر شوروی به مرور زمان اعتراضات مردمی را افزایش داد؛ - بلوک غرب نیز با استفاده از دستگاه رسانه ای خود به آنها دامن می زد؛ - رهبران شوروی سعی کردند تا با انجام اصلاحاتی، این اعتراضات را مهار کنند ولی در نهایت در سال ۱۹۹۱ م این اتحاد فروپاشید. (هر مورد ۰.۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۱۰ ص ۱۳۸
۱۷	۱ - حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر در این جنگ کشته شدند؛ - پس از این رویداد، متفکران زیادی از سراسر دنیا در مبنای و همچنین کارآمدی تمدن غرب مدرن برای ساختن دنیایی بهتر تجدیدنظر کردند؛ - تلفات روسیه و آلمان در این جنگ بیش از سایر کشورها بود. بسیاری از کشورهای اروپایی، آسیایی و آفریقایی که درگیر جنگ شده بودند، کمابیش صدمه دیدند و آسیب های اقتصادی فراوانی به آنها رسید؛ - گرسنگی، بیماری های مسری، آوارگی و اختلال های روحی و روانی نیز از دیگر مصیبت های ناشی از جنگ بود که بسیاری از مردم جهان را به شدت آزار داد. (هر مورد ۰.۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۱۰ ص ۱۳۷
۱۸	۱ - تحول در صنایع دفاعی (ساخت انواع موشک ها، پیشرفت در حوزه هوا - فضا، افزایش توان پدافند هوایی) ۲ - خودکفایی در تولید و ساخت نیازهای مختلف نظامی؛ ۳ - برخورداری از تجربیات تازه در زمینه سازماندهی و آموزش نیروی انسانی داوطلب؛ ۴ - تقویت و تحکیم سازمان رزم نیروهای مسلح (ارتش، سپاه و نیروی انتظامی)؛ ۵ - شکوفایی استعداد های بالقوه در فرماندهی جنگ و ظهور فرماندهان با استعداد. (هر مورد ۰.۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.) درس ۱۴ ص ۱۸۶
۲۰	جمع نمره